

Škola, kde se žáci i učitelé bojí o život. Hnízda by tady zabili, říká ředitelka

Rvačky, fyzické útoky, nadávky i vyhrožování smrtí. Agresivita několika žáků Základní školy Za Chlumem v severočeské Bílině dosáhla takové míry, že mnozí učitelé se bojí chodit do práce a rodiče posílat děti se učit. MF DNES se do desetitisícového města vydala zmapovat situaci.

Deštivé ráno na základní škole v Bílině je jiné než jindy. Vchod do školy hlídá dvojice uniformovaných sekuriťanů s vysílačkami. Jejich přísné pohledy doslova skenují každé dítě, které vejde do budovy. Kdo je znaly zdejší situace, ničemu se nediví.

„Dcera dostala na chodbě do tváře boxerem, přišla domů s brekem. Ani nechodí na záchod, radši to drží, protože už ji tam jednou zavřeli,“ líčí Jarmila, která přivádí jedenáctiletou dívku až ke vchodu. Míjejí hlouček stejně starých děvčat, která pokušují na lavičce jen kousek od cedule **ZÁKAZ KOUŘENÍ**. Jejím směrem letí plivanec. „Aspoň byste mohly hulit někde za rohem, a ne tady před školou,“ oboří se na školačky žena. „A co jako uděláš, no?“ zazní posměšně z hloučku.

Když nedávno učitelka okřikla kluka, ať před ní nekouří, tak jí nahlas odsekl, aby mu tedy vykourila ona. Jaký by asi tak mohli mít respekt z nás.

preventista Aleš

Z vietnamské večerky se vyřítí partička sedmáků. Jejich kápo s přezdívkou Buzzy s důležitým výrazem rozděluje kamarádům obsah krabičky marlborek. „Ty mi ještě dvě visíš, takže dneska nic,“ oznamuje dalšímu z party.

Buzzy je jeden z celkem šesti žáků, kteří ve škole nejvíc vyvádějí. Jde o třináctileté až čtrnáctileté děti navštěvující různé třídy. Bydlí na nedalekém sídlišti. Jejich oblíbenými kratochvílemi jsou aktivity jako ničení školního majetku, drobné krádeže, rvačky a toxikomanie.

Situace na Základní škole Za Chlumem v severočeské Bílině je neúnosná.

„Bojím se je potkat mimo školu. Minule se jeden z nich posadil na první lavici a vyhrožoval mi. Další si nedávno přinesl do třídy maketu pistole a nůž,“ svěřuje se učitelka na druhém stupni Monika.

Policisté si ve škole prakticky podávají dveře. Stejně často pak sami učitelé podávají trestní oznámení za vyhrožování, ale kvůli nezletilosti výrostků policisté případy odkládají. Situace je už tak neúnosná, že v některých třídách musí být kromě učitele také asistent pedagoga a sociální pracovník. „Sama bych se mezi nimi bála,“ potvrzuje jiná učitelka Hana.

Tři sekuriťáci, kteří od 2. května na chodbách bílinské školy hlídají, mají situaci zklidnit. Už po dvou odsloužených směnách připouštějí, že situace je vážná. „První den byl klidnej, to si nás jen oťukávali. Dneska je to krutý. Už to na nás zkoušej. Museli jsme několikrát naběhnout do třídy, kde naschvál napadali učitelky,“ přiznává mladší z obou dozorců. Pak se ale z vestibulu ozve křik. „Musíme běžet,“ omluví se. Jde „hasit“ konflikt.

Problémová skupinka školáků pochází ze sociálně slabého prostředí zdejšího ghetta. Několik z nich už dvakrát muselo opakovat ročník.

„Rupnout“ ale na základní škole lze maximálně dvakrát, takže dotyční výrostci vycházejí školu ze sedmých tříd, ale jsou ve věku deváťáků. Jsou tedy starší a fyzicky vyspělejší

než jejich o dva roky mladší spolužáci. Jedna z bílinských žaček osmého ročníku dokonce už porodila dítě. Loni jiná dívka v šesté třídě vlepila učiteli facku. Šlo o sázku.

Rady si s nimi nevědí ani asistenti prevence kriminality. „Když nedávno učitelka okřikla kluka, ať před ní nekouří, tak jí nahlas odsekl, aby mu tedy vykouřila ona. Jaký by asi tak mohli mít respekt z nás,“ připouští preventista Aleš, který korzuje před školou a dohlíží, aby děti nepromeškaly začátek vyučování.

Ředitelka z vesnické školy

„Předtím jsem učila ve vesnické škole, kde největší přečin za celý rok byl, že jedno dítě snědlo jinému svačinu. Teď řeším denně prokopnuté dveře, kouření na toaletách nebo ty nejsprostší nadávky učiteli,“ vítá mě s ironickým úsměvem ve své kanceláři ředitelka školy Barbora Schneiderová.

Škole šéfuje čtyři roky a připouští, že najmutí ochranky je diskutabilní krok, který škole mnoho dobré reklamy nepřinese. „Ale copak mám být zavířena v ředitelně a lhát, že jsme sluníčková škola?“ pokládá řečnickou otázku.

Jeden případ za všechny. Žák byl při hodině drzý. Odmítl vyplivnout žvýkačku a učitelku nazval p**ou. Když šokovaná kantorka pohrozila, že na něj zavolá policisty, odvětil: „Neumíš nic jiného než volat cajty? Víme, kde bydlíš, ty stará p**o, my si na tebe počkáme.“

ZŠ v Bílině. Škola, kde se učitelé i žáci bojí o život.

Všichni ve škole oslovení lidé se shodují, že příčinou problémů je inkluze. Kvůli ní mohou i děti s různými těžkými poruchami chování navštěvovat běžnou školu. Vyloučit ze studia kvůli povinné základní školní docházce nelze. „Většina z těch problémových má i nějakou psychiatrickou diagnózu. Nevíme jakou, protože jejich rodiče nám papíry od doktora neukážou. Ale jsem přesvědčena, že jde třeba o schizofrenii,“ zamýšlí se ředitelka.

Existuje teoretická možnost takové dítě přearadit do praktické školy. Jenže k tomu musejí dát souhlas jeho rodiče. A nikdo takový se mezi nimi zatím nenašel. „Když mohou kouřit, fetovat a plodit děti, snad mohou být i trestně odpovědní. Kdyby trestní odpovědnost byla od třinácti let, bylo by po problému,“ zamýšlí se starostka Zuzana Schwarz Bařtipánová.

Děti, které nestojí o vzdělání

S problémovými dětmi pracuje pedagogicko-psychologická poradna.

Šéfka její ústecké krajské pobočky Ingrid Štroblová však přiznává, že většina dětí, kterou k návštěvě teplické pobočky poradny škola doporučí, nikdy nepřijde.

„Pokud rodiče nemají zájem, tak je sem nedonutíme přijít,“ říká Štroblová. Problém je podle ní v systému sociálních dávek rodičů, které jsou vázány na školní docházku dětí. „Snažíme se ty děti do osmnácti let udržet ve školách, protože pracovat do té doby nemůžou. Tak držíme jejich rodiče v šachu dávkami, aby děcka do škol posílali. Ale tím dál obtěžujeme školství, protože ty děti ani jejich rodiny o žádné vzdělání nestojí,“ posteskla si Štroblová.

Do bílinské školy se na inspekci chystá i ministr školství [Petr Gazdík](#) (STAN). „Uznávám, že to, co se tam děje, je extrém. Přijedu tam ale nečekaně a neohlášeně, aby to nevěděli učitelé ani žáci. Nechci vidět Potěmkinovu vesnici, ale realitu,“ řekl MF DNES ministr.

Zvoní. Na chodbě školy vedle obrazu Václava Havla visí jeho citát: „Člověk by se měl chovat tak, jak si myslí, že by se měli chovat všichni.“ Možná by zde spíš než Havel pomohl filmový Igor Hnízdo. „Myslím, že Hnízdo by někteří naši chlapci za chvíli zabili,“ loučí se ředitelka školy.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vulgarismus-skola-zaci-bilina-kradeze-toxikomanie-vulgarismus.A220503_191311_domaci_welc#paywall-locked